

Menninir ikki longur einarætt til vinnulívið

— Nýggjur norskur skúli sera góð úrslit. Kvinnur læra til virkisleiðara. Nógvar stovna egið virki, áðrenn skúlaárið er liðugt.

»Etablererskolen for kvinner i akvakultur« stendur á veggnum í bási 10.

Sekretariat for kvinner i etablering og ledelse (SEKEL), sum er undir Statens teknologiske institutt, hevur hendan básin.

Margunn Bjørnholdt bjóðar kaffi og greiðir frá hesum sermerkta skúla. Etablererskolen for kvinner, sum er eitt eindomi í heiminum.

Hann byrjaði í Hedmark fylki fyrri trimum árum síðani. Nú er hann í fimm fylkjum og hugskotið er útflutt til Svøríkis eins og áhugi er fyrri tí í øðrum londum við.

Endamálið við skeiðunum er at hjálpa kvinnum við at stovna egnar fyritekur. 30 kvinnur vóru á fyrsta skeiðinum í Hedmark. Í dag eru 24 teirra leiðarar á egnum fyritekum.

Úrslitini eru nógv betri

enn nakar tordi at vóna í byrjanini.

Saknaði kvinnur

Tað var Anne Margrete Sandvig, ráðgevi og lærari á Statens teknologiske institutt, sum fekk hugskotið til SEKEL. Hon undraðist á, at so fáar kvinnur komu á leiðarskeiðini hjá STI. Hon helt, tað kundi ikki bera til, so fáar kvinnur gjørdust virkisleiðarar.

Hóast munurin á støðuni hjá kvinnum og monnum er minkaður seinastu árin, so eru kvinnurnar í stjórassessunum í vinnulívinum vorðnar færri, var niðurstaðan hjá Anne Margrete Sandvig í 1981.

Og so fór hon undir at arbeiða við málinum. Stríðið var ikki til fánýtis. 107 søktu um tæ 30 plássini á fyrsta skeiðinum. Síðani hevur bara gingið framá. Fleiri og fleiri kvinnur við hugskotum og

sjálvsáliti stovna fyritekur og virki. Fíggjast til skeiðini frá bankum og kommunum og ein millión er jattað á norsku fíggjarlóginu í ár.

Um alt landið

SEKEL ætlar at fara um alt landið við Etablererskolen for kvinner.

Hugsað verður eisini um bygdamenningina. Eitt vandamál í Noregi er, at kvinnurnar rýma av bygd til býirnar. Dømi eru um pláss, har bara 69 kvinnur eru fyrri hvørjar 100 menn, sigur Margunn Bjørnholdt.

Skúlin krevur ongan forkunnleika. Aldursmark er heldur onki. Miðalaldurin er millum 30 og 35 ár. Men yngsti luttakarin higartil er 16 og tann elsti 68.

Einasta treyt er eitt gott hugskot, ein góð »forretningsidé«, og so sjálvandi dirvi og ágrýtni.

Tiggju mánaðir

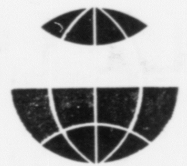
Skúlin byrjar við einum forskiði undir heitinum »Din fremtid«.

Kvinnurnar eru saman í trý samdøgur, leggja fram hugskot og ætlanir og dreymar og tjakast um tæ. Á hesum forskiði fáa umsøkjarafrý greiðu á, um grundarlag er at arbeiða viðari við hugskotunum og, um vert er at royna sjálfvan skúlan.

Sjálvar skúlin varar tiggju mánaðir. Fýra ferðir hittast kvinnurnar, tvey samdøgur hvørja ferð. Hesir fundir kallast »fagsamlingar« og skúlin endar við einari sokallaðari »avsluttende samling«.

Men millum hesar fundir annan hvønn mánað arbeiða kvinnurnar í lokalum arbeiðsbólkum. Og hvør einstøk arbeiðir við at gera sitt hugskot til veruleika. Nógvar hava longu stovnað sitt egna virki, áðrenn skúlin endar.

WORLD AQUA
TROMSØ -86

Í døgnum 11.-14. maí var hildin fyrsta World Aqua stevnan. Hon var í Tromsø, í nýbygdu risastóru hollini, Polarsenteret. Umleið hundrad básar vóru á framsýningini og harafturat vóru hvønn dag hildnar fleiri ráðstevnur og nógvir fyrilestrar. Millum annað greiddu Jørgin Gunnarsson og Atli Gregersen frá um Bridgestone alirngarnar.

3.600 fólk vitjaðu World Aqua Tromsø-86. Fyrireikararnir høvdu væntað 4.000. Men tær 12 ráðstevnur finga góða undirtøku.

Longu nú er avgjørt, at næsta World Aqua verður 9.-12. juni 1988.

Evnið á World Aqua er fiskaaling og havbúnaður. 3.500 fermetrar við øllum til allarnýggjasta á økinum hevur verið eitt satt eldorado hjá fiskaalarum við tjukkari pengamappu. Skuldi tú ikki keypa nakað, kundi tú fáa upplýsingar um alt møguligt: fódring, reingerð, fíggjast, pakking, gransking, ráðgeving, undirvising og so framvegis og so framvegis.

Men ein básur, nr. 10, líktist burturfrá øllum hinum. Har vóru ongi teldustýrd skinandi tól ella tannkremsbrosandi sölufólk í nýggjasta móta.

Men tær sleppa ikki trygdini og stuðlinum, tær hava funnið í arbeiðsbólkunum. Vanligt er, at hesir bólkar halda fram, tá skúlin er liðugur.

Burtur við einaræðinum

Og nú halda kvinnurnar, at einaræðið hjá monnum í fiskaaling og havbúnaði hevur vart nógv leingi.

»Etablererskolen for kvinner i akvakultur« er fyrri kvinnur, sum ætla at søkja um allicyvi og gera egna alistøð, sum reka egnar alistøðir, einsamallar ella saman við fam-

iljuni og sum ætla sær pláss í alivinnuni sum eigarar ella leiðarar.

Skúlin verður í Troms fylki og byrjar í heyst. Seinni verður so farið í onnur fylki.

Og tað er endamálið hjá skúlanum: at røkka kvinnur í øllum teimum 19 fylkjum í Noregi.

Margunn Bjørnholdt er prátingarsom og heit talskvinna fyrri SEKEL og kvinnuleiðarskúlam.

Ivaleynt hevur tað eydnast henni at skapa grundarlag fyrri »Etablererskolen for kvinner i akvakultur« hesar fýra dagarar á bási 10 í Polarsenteret.

hd

